

DEMÀ
Josep Ramoneda

Salvador Cardús

És possible i, a més, molt probable

Va ser en el comiat d'una conferència que havia anat a fer a Tribuna Oberta de Vilafranca el juny del 2011 que vaig sentir per primera vegada aquesta frase atribuïda al cineasta Jean Cocteau: “Ho van aconseguir perquè no sabien que era impossible”. Vaig fer meva aquesta frase enginyosa i irònica, i la vaig anar repetint moltes vegades fins que em va semblar que el país ja estava convençut que la independència era un horitzó no tan sols imaginable sinó assolible.

HO RECORDO ARA, a tocar de les eleccions de diumenge vinent, perquè més que mai la possibilitat que s'iniciï la fase final de negociació per poder proclamar la independència de Catalunya depèn de la confiança que tinguem una majoria dels catalans en la possibilitat d'aconseguir-la, més enllà de si la desitgem. Ho sostinc de fa mesos en contra dels qui pensen que l'objectiu principal de tots els esforços són uns hipotètics indecisos que necessitarien, encara, més arguments per veure convenient la independència. És a dir, crec que la victòria només s'aconseguirà si els qui volen la independència se sobreposen a les amenaces apocalíptiques dels que en són contraris, totes orientades precisament a minar aquesta confiança. I, francament, mirant d'entendre les estratègies de campanya d'uns i altres, sovint tinc la impressió que l'adversari ens coneix millor que nosaltres mateixos.

PERÒ, DE QUÈ DEPÈN aquesta confiança en la capacitat d'aconseguir un objectiu tan ambiciós com la independència? En primer lloc, cal seguir destacant el valor de l'esforç tenaç i constant de debat, reflexió i mobilització fet arran de terra, poble a poble, des de fa deu anys, sense el qual l'èxit de convocatòria dels darrers Onzes de Setembre no hauria estat possible. En segon lloc, és fonamental posar en valor la fortuna de disposar d'uns lideratges polítics excepcionals –Mas, Junqueras, Romeva...–, de gent excepcionalment preparada i sense cap por d'assumir les conseqüències del seu compromís. Tercerament, convé desemascarar la falsedat de la majoria d'amenaces que es reben, però també cal admetre amb honestedat els riscos que caldrà superar. La natural i comprensible aversió al risc que tots sentim no se supera negant els perills, sinó explicant com s'hi plantarà cara i concretant quins seran els avantatges de superar-los. I és aquesta clara consciència d'haver de superar el risc allò que, alhora, dota l'objectiu final de l'èpica necessària per assolir-lo.

INSISTEIXO EN AQUESTES idees perquè algunes de les enquestes d'opinió que s'obstinen a buscar les debilitats del procés –de fet, la majoria– ja fa

XAVIER BERTRAL

La natural aversió al risc no se supera negant els perills, sinó explicant com s'hi plantarà cara

temps, i ara mateix, que assenyalen la distància que hi ha entre els molts que volen la independència i els pocs que creuen que s'aconseguirà. I sempre he pensat, dit i repetit que aquesta era la principal discrepància sobre la qual calia treballar. És a dir, que aquest era el principal focus d'indecisió, si és que se'n vol dir així: la distància que va de la conveniència a la possibilitat. O sigui, precisament el sentit fonamental de la irònica frase de Cocteau que tant he arribat a repetir, i que no és una invitació a la inconsciència, sinó a la confiança.

DARRERAMENT TAMBÉ ha circulat una magnífica frase de Nelson Mandela, utilitzada pel president Artur Mas: “Que les vostres decisions responguin a les vostres esperances, no a les vostres pors”. M'agrada perquè empenya a fer més cas del futur que del passat i a confiar en un mateix. Però aquí també ja tenim l'antecedent de la cançó *D'un temps, d'un país* de Raimon, de fa cinquanta anys i en temps molt més difícils, que deia: “Cante les esperances, i plo- re la poca fe”. Doncs això: que la poca fe no traeixi les esperances, ni l'hàgim de plorar.